

Judikatūras krājums

Lieta C-348/15

Stadt Wiener Neustadt
pret
Niederösterreichische Landesregierung

(*Verwaltungsgerichtshof* lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Noteiktu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējums – Direktīva 85/337/EEK – Direktīva 2011/92/ES – Piemērošanas joma – Jēdziens “īpašs valsts leģislatīvs akts” – Ietekmes uz vidi novērtējuma neesamība – Neapstrīdama atļauja – Ietekmes uz vidi novērtējuma neesamības legalizācija a posteriori ar leģislatīvu aktu – Sadarbības princips – LES 4. pants

Kopsavilkums – Tiesas (pirmā palāta) 2016. gada 17. novembra spriedums

1. *Vide – Noteiktu projektu ietekmes uz vidi novērtējums – Direktīva 85/337 – Piemērošanas joma – Projekts, kas pieņemts ar valsts leģislatīvu aktu – Izslēgšana – Nosacījumi – Valsts tiesas vērtējums*

(*Padomes Direktīvas 85/337, kas grozīta ar Direktīvu 97/11, 1. panta 2. un 5. punkts*)

2. *Vide – Noteiktu projektu ietekmes uz vidi novērtējums – Direktīva 85/337 – Valsts tiesiskais regulējums, ar kuru “a posteriori” piešķirtas legalizācijas atļaujas sekas tiek pielīdzinātas pirms būvdarbu veikšanas izsniegtas būvatļaujas sekām – Nepieļaujamība*

(*Padomes Direktīvas 85/337, kas grozīta ar Direktīvu 97/11, 2. panta 1. punkts*)

3. *Eiropas Savienības tiesības – Tieša iedarbība – Valsts procesuālie noteikumi – Piemērošanas nosacījumi – Līdzvērtības un efektivitātes principa ievērošana – Noteikumu attiecībā uz prasību celšanas termiņiem par, nepildot pienākumu veikt iepriekšēju ietekmes uz vidi novērtējumu, izsniegtām atļaujām neesamība Savienības tiesībās – Attiecīgās dalībvalsts īstenota saprātīga prasības celšanas termiņa noteikšana – Pieļaujamība*

(*Padomes Direktīvas 85/337, kas grozīta ar Direktīvu 97/11, 2. panta 1. punkts*)

4. *Vide – Noteiktu projektu ietekmes uz vidi novērtējums – Direktīva 85/337 – Piemērošanas joma – Projekts, kas pieņemts, pamatojoties uz, nepildot pienākumu veikt tā ietekmes uz vidi novērtējumu, pieņemtu lēmumu, kurš tomēr tiek uzskatīts par atbilstošu valsts tiesībām – Ietveršana – Valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēta lēmuma par atļaujas izsniegšanu legalizācija “a posteriori” – Nepieļaujamība*

(*Padomes Direktīvas 85/337, kas grozīta ar Direktīvu 97/11, 1. panta 5. punkts*)

5. *Vide – Noteiktu projektu ietekmes uz vidi novērtējums – Direktīva 85/337 – Kompetento iestāžu pienākums veikt novērtējumu pirms atļaujas izdošanas – Novērtējuma neveikšana – Iestāžu pienākums labot šo kļūdu – Apjoms – Valsts tiesiskais regulējums, ar ko tiek liegta prasības par zaudējumu atlīdzību celšana, lai gan nav beidzies tai valsts tiesībās noteiktais termiņš – Nepieļaujamība*

(LES 4. panta 3. punkts; Padomes Direktīvas 85/337, kas grozīta ar Direktīvu 97/11, 2. panta 1. punkts)

1. Direktīvas 85/337 par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 97/11, 1. panta 5. punktā projekta izslēgšanai no šīs direktīvas piemērošanas jomas ir paredzēti divi nosacījumi. Pirmkārt, projekta sīkam izklāstam ir jātiek pieņemtam ar īpašu valsts tiesību aktu. Otrkārt, šīs direktīvas mērķiem, tostarp sniegt informāciju, ir jātiek sasniegtiem likumdošanas procesā

Pirmais nosacījums ir saistīts ar prasību, lai legislatīvajam aktam būtu tādas pašas pazīmes kā attīstības piekrišanai [atļaujai] Direktīvas 85/337 1. panta 2. punkta izpratnē. Ar to it īpaši attīstītājam ir jāpiešķir tiesības īstenot projektu un tajā, tāpat kā atļaujā, ir jābūt norādītiem visiem likumdevēja vērā ņemtajiem projekta elementiem, kuriem ir nozīme ietekmes uz vidi novērtējumā. Tādējādi legislatīvajā aktā ir jābūt apliecinājumam, ka saistībā ar attiecīgo projektu ir sasniegti Direktīvas 85/337 mērķi. Tas tā nav gadījumā, kad aktā nav ietverti vajadzīgie elementi, lai novērtētu atļaujas piešķiršanas šim projektam ietekmi uz vidi.

Otrais nosacījums ir saistīts ar prasību, lai Direktīvas 85/337 mērķi tiktu sasniegti likumdošanas procesā. No tā izriet, ka projekta pieņemšanas brīdī likumdevēja rīcībā ir jābūt pietiekamai informācijai. Šajā ziņā informācijai, kas attīstītājam ir jāsniedz, ir jāietver vismaz projekta apraksts, kurā ir iekļauta informācija par tā atrašanās vietu, koncepciju un apjomu, to pasākumu aprakstu, kas ir paredzēti, lai izvairītos no ievērojamām negatīvām sekām vai tās samazinātu un, ja iespējams, kompensētu, kā arī dati, kuri ir vajadzīgi, lai identificētu un novērtētu galvenās sekas, kas projektam var būt attiecībā uz vidi.

Valsts tiesas ziņā ir noteikt, vai šie nosacījumi ir izpildīti, ņemot vērā gan pieņemtā legislatīvā akta saturu, gan visu likumdošanas procesu, kas ir izraisījis tā pieņemšanu, un it īpaši sagatavošanas aktus un parlamentārās debates.

(skat. 26.–31. punktu)

2. Skat. nolēmuma tekstu.

(skat. 36. un 37. punktu)

3. Skat. nolēmuma tekstu.

(skat. 40.–42. punktu)

4. Direktīvas 85/337 par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 97/11, 1. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar to no šīs direktīvas piemērošanas jomas netiek izslēgts projekts, kas ir minēts tiesību normā, saskaņā ar kuru projekts, uz ko attiecas lēmums, kurš ir pieņemts, nepildot pienākumu veikt šī projekta ietekmes uz vidi novērtējumu, un attiecībā uz kuru ir beidzies termiņš prasības celšanai par tā atcelšanu, ir jāuzskata par likumīgi atļautu. Šāda tiesību norma, ciktāl tajā ir paredzēts, ka ir jāpieņem, ka šādam projektam ir veikts iepriekšējs ietekmes uz vidi novērtējums, ir pretrunā Savienības tiesībām.

Faktiski ar šo direktīvu nebūtu saderīga valsts tiesību norma, no kuras izrietētu, ka projekti, par kuru īstenošanai izsniegtām atļaujām vairs nevar tikt celta tieša prasība tiesā, jo ir beidzies valsts tiesību aktā paredzētais trīs gadu termiņš prasības celšanai, tiek gluži vienkārši uzskatīti par likumīgi atļautiem no pienākuma veikt ietekmes uz vidi novērtējumu viedokļa. Šajā ziņā Direktīva 85/337 kā tāda nepieļauj šāda veida tiesību normu jau tāpēc vien, ka pēdējās minētās tiesiskās sekas ir kompetento iestāžu atbrīvošana no pienākuma ņemt vērā, ka projekts šīs direktīvas izpratnē ir īstenots, neveicot tā ietekmes uz vidi novērtējumu, un rūpēties par to, lai šāds novērtējums tiktu veikts, ja būvdarbu vai ar šo projektu saistīto fizisko iejaukšanos īstenošanai būtu vajadzīga vēlāka atļaujas piešķiršana.

(skat. 43., 44. un 49. punktu un rezolutīvo daļu)

5. Dalībvalstīm ir jāatlīdzina visi zaudējumi, kas ir radušies tāpēc, ka nav veikts ietekmes uz vidi novērtējums. Šajā nolūkā valstu kompetentajām iestādēm ir jāveic visi vispārējie vai konkrētie pasākumi, lai šādu novērtējuma neveikšanu izlabotu.

Šajā ziņā, lai gan nosacījumiem šādas prasības par zaudējumu atlīdzību celšanai, konkrēti, saistībā ar jautājumu, vai ir jāuzskata, ka jebkurš prettiesiskums izraisa vainu, kā arī nosacījumiem saistībā ar cēloņsakarības konstatēšanu, gadījumā, ja tie nav regulēti Savienības tiesībās, ir piemērojamas valsts tiesības un, lai gan šādas prasības celšana var tikt ierobežota ar noteiktu termiņu, ja vien tiek ievēroti līdzvērtības un efektivitātes principi, tomēr saskaņā ar efektivitātes principu ir jābūt iespējai šo prasību celt atbilstoši saprātīgiem nosacījumiem. No minētā izriet, ka, ja valsts tiesību normā, beidzoties noteiktam termiņam, ir liegts celt jebkādu prasību par zaudējumu atlīdzību Direktīvas 85/337 par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu 97/11, 2. panta 1. punktā minētā pienākuma veikt ietekmes uz vidi novērtējumu neizpildes dēļ, lai gan nav beidzies valsts tiesībās noteiktais termiņš prasības celšanai attiecībā uz prasībām par zaudējumu atlīdzību, tā šī iemesla dēļ nebūtu saderīga ar Savienības tiesībām.

(skat. 45.–48. punktu)